

ciju po propisima o osiguranju. Ovi propisi ne moraju biti identični onima prema kojima se vrši reklamacija željeznici, a imalac prava može svoje pravo ostvarivati i neposredno tužbom, tj. bez reklamacionog postupka propisanog u postupku prema željeznici, ako to nije ugovorom o osiguranju ugovoreno.

Prema tome, pobijana presuda je u dijelu, kojim je tužitelj odbijen sa zahtjevom protiv drugotuženika zbog promašenja legitimacije, donesena na temelju pogrešne primjene materijalnog prava, pa ju je stoga u tom dijelu trebalo ukinuti.

Što se tiče tužbe protiv prvotuženika, prvostepeni sud je u pravilu osnovano utvrdio da pravo na reklamaciju imaju samo osobe iz ugovora o prijevozu /pošiljalac, primalac/ poč u zakonu propisanim uvjetima, pa ta konstatacija odgovara propisu čl.8 ZPŽ. Međutim, iz raspravnog spisa ne vidi se da li je sud u prvostepenom postupku utvrđivao da li je tužitelj stranka iz ugovora; budući da su to tuženici u svojim podnescima osporili, a ipak se upustili i u meritorno raspravljanje, bilo je potrebno da se ta odlučna okolnost u postupku provjeri i da od tužitelja zahtijeva da pridonese dokaze o svojoj legitimaciji. Sada, u žalbenom postupku, tužitelj prilaže jedan tovarni list, koji se odnosi na jednu od spornih vagonskih pošiljki, iz kojega se vidi da je primalac naznačen sa: "Preduzeće Luka i skladišta za Vajdaexport, Zelenika", što znači da je tužitelj u tovarnom listu naznačen kao primalac, a kao takav on je stranka iz čl.8 ZPŽ, pa mu legitimacija ne može biti osporena.

S obzirom na izneseno presuda je u dijelu, kojim je tužitelj odbijen protiv prvotuženika zbog nedostatka legitimacije, donesena na temelju nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pa ju je već stoga trebalo ukinuti.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 4.IX 1965.

Vijeće: dr Dušan Arneri, Ivo Bešker, Oskar Franić

Prijevoz kamionom - Vozarina - Primalac mora platiti iznose koji proizlaze iz tovarnog lista - Ne može se pozivati na okolnost da je on s pošiljaocem - svojim prodavaocem ugovorio jeftiniji način prijevoza - Ovaj ugovor ne tiče se vozara, a primalac ima pravo regresa od prodavaca ako smatra da prodavalac nije postupio prema ugovoru o kupoprodaji - Ako primalac u sporu ne iznese prigovore koji se tiču sadržaja tovarnog lista, treba smatrati da je tužbeni zahtjev vozarov u skladu s navodima tovarnog lista

Tužitelj vozer tuži primaoca, pošiljaoca i špeditera za isplatu dijela vozarine koju mu primalac nije htio platiti.

Špediter i pošiljalac navode da nisu pasivno legitimirani, već da dužnost plaćanja vozarine tereti samoga primaoca. Primaalac sa svoje strane iznosi da je on ugovorio s pošiljaocem kao svojim prodavaocem da će mu kupljena količina šećera biti upućena vlakom a ne kamionom. Prema tome smatra da je dužan platiti vozarinu samo do visine željezničke tarife što je i platio, a za razliku za koju tuži vozar treba da odgovara pošiljalac.

Prvostepeni sud je odbio tužbu protiv špeditera i pošiljaoca smatrajući da nisu pasivno legitimirani, a primaoca obvezao u smislu tužbenog zahtjeva.

Drugostepeni sud je odbio primaočevu žalbu i potvrdio presudu prvostepenog suda, sa slijedećim obrazloženjem:

Zaključnica od 7.VII 1964.g. broj 305, na koju se poziva tužitelj, zaključena je između prvotuženika kao kupca i trećetuženika kao prodavaoca. Prijevoz je izvršio tužitelj, dakle osoba različna od trećetuženika, s kojim prvotuženik u pogledu predmetne kupoprodaje nije bio u ugovornom odnosu, a prijevoz je naručio drugotuženik po uputi trećetuženika.

U smislu odredbe čl.13 Konvencije o ugovoru za međunarodni prijevoz robe cestama /CMR/ koja se u pomanjkanju pozitivnih propisa analogno primjenjuje i na poslove unutrašnjeg prijevoza robe cestama, primaalac robe dužan je po primitku robe i primjerka tovarnog lista platiti vozaru naknade navedene u tovarnom listu.

Prvostepeni sud nije ispitaio koje su naknade bile sadržane u odnosnom tovarnom listu, koji spisu ne prileži. Ovaj drugostepeni sud međjutim drži da to nije odlučno za ispravno odlučivanje o nazočnom zahtjevu tužbe, ako se uvaži da prvotuženik ne prigovara da robu i tovarni list nije primio, a ne prigovara ni visini od tužitelja tražene cijene kamionskog prijevoza kao takvoj, već samo ističe da je s trećetuženikom ugovorio da se prijevoz ima obaviti željeznicom. Iako ovo doista proizlazi iz sadržaja navedene zaključnice, to je činjenica koja se tužitelja kao vozara ne tiče, jer je prvotuženik neprigovornim primitkom robe i tovarnog lista prema navedenom preuzeo obvezu da će tužitelju kao vozaru platiti u tovarnom listu navedene naknade. Zbog toga ovaj drugostepeni sud drži da je prvostepeni sud opravdano presudio prvotuženika da plati tužitelju čitav utuženi iznos. Prvotuženiku pristoji pravo da regresnim putem potraži naknadu štete od trećetuženika, u koliko drži da mu je ovaj svojim protuugovornim postupkom uzrokovao štetu u iznosu sporne razlike u prijevoznim troškovima.

M.S.